

Miljöpartiet Västmanland

Regionpolitiskt program

2026–2030

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1. En värld full av liv	3
2. Miljö, klimat och infrastruktur	4
2.1 Natur och miljö	4
2.2 Energi	5
2.3. Hållbara transporter och kollektivtrafik	5
2.4 Mat	7
2.5 Digital infrastruktur	7
2.6 Resiliens och beredskap	8
3. Människan	9
3.1 Demokrati och inflytande	9
3.2 Jämställdhet och mångfald	9
3.3 Hållbart arbetsliv	11
3.4 Kultur, bildning och idrott	12
3.5 Folkhälsa	13
4. Hälso- och sjukvård	14
4.1 Nära vård	14
4.2 Jämlik och jämställd hälso- och sjukvård	14
4.3 Mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer	15
4.4 Hälsofrämjande arbete	16
4.5 Psykisk hälsa och psykiatri	17
4.6 Tandvård	17
4.7 Sjukhusvård	18
4.8 Beroendevård / samsjuklighetsreformen	19
4.9 Digitalisering och e-hälsa	20
5. Ekonomi och regional utveckling	21
5.1 Ekonomi och styrning	21
5.2 Vinster i välfärden	22
5.3 Näringsliv och regional utveckling	22
5.4 Forskning och utveckling	23
5.5 Arbetsmarknad och kompetensförsörjning	23
5.6 Folkbildning och livslångt lärande	24
6. Omvärld och samverkan	25
6.1 Använd kraften i Sverige, EU och världen!	25
Kontakta oss!	25

1. En värld full av liv

Vi som engagerar oss i Miljöpartiet de gröna i Västmanland är en del av en global grön rörelse som kämpar för en bättre framtid för både människor, djur och natur. Vi bygger vår politik på solidaritet, långsiktighet, vetenskap och empati. I dagens värld är dessa, tidigare självklara värderingar, hotade och kan till och med kännas som drömmar. Men det är viktigt att sträva efter en bättre värld, för det är då vi tillsammans kan skapa den!

Miljöpartiet driver grön politik för att säkra ett hållbart samhälle i vilket människor, djur och natur kan må bra idag och i framtiden. Vi är beredda att ta de beslut som krävs för att möta de skenande klimatförändringarna, hindra odemokratiska krafter, begränsa ohållbar resursförbrukning och stoppa förlusten av biologisk mångfald.

Vi Gröna står upp för barnens framtid, natur och djur. Vi står upp för mänskliga och demokratiska rättigheter och visar hur det går att leva i ett jämlikt, solidariskt och demokratiskt samhälle utan användande av fossila bränslen.

Fossillobbyn, patriarkatet och fascismen ger sig inte självmant, utan mobiliserar starkt motstånd. Men liksom maskrosen som tränger genom asfalten fortsätter vi att envist stå upp för en ljusare framtid och en värld full av liv.

Vill du vara med? Bli medlem! www.mp.se/bli-medlem

I det här programmet har vi samlat den politik vi ser behövs för att Region Västmanland ska vara en del av lösningen, både i världen och för oss som bor och verkar här. Programmet fokuserar på tre övergripande mål: att ställa om samhället till klimatmässighållbarhet, att stärka människors hälsa och livskvalitet samt att utveckla en rättvis och inkluderande välfärd.

2. Miljö, klimat och infrastruktur

2.1 Natur och miljö

Miljöpartiet vill skapa ett hållbart samhälle, där vår livsstil inte längre hotar arter eller ekosystem och därmed i förlängningen oss själva. Att uppleva och njuta av naturen skapar dessutom livskvalitet för många människor och är viktigt för folkhälsan.

VI VILL

- att Regionens miljömål och hållbarhetsprogram regelbundet utvecklas och att arbetet utvärderas
- öka resurser och stöd till förvaltningarna i deras arbete med att minska användandet av plast- och engångsartiklar. Det kan exempelvis ske genom tydliga rutiner och att ersätta engångsartiklar med flergångsartiklar där det går
- förstärka Regionens arbete med att minska användandet av skadliga kemikalier inom verksamheterna
- förstärka Regionens arbete med att minska utsläpp av läkemedelsrester i vattnet
- fortsätta arbetet med att minska onödig användning av antibiotika
- att höga miljökrav ställs vid upphandling
- öka den biologiska mångfalden på grönytor inom Regionens fastigheter

2.2 Energi

Vi står mitt i en brinnande klimatkris vilket kräver akuta insatser. Regionen måste ta kraftfulla beslut för att nå nettonollutsläpp så snart som möjligt. Det ligger ingen motsättning i att bedriva god vård och att göra det på ett långsiktigt hållbart sätt. Att använda resurser klokt är tvärtom en del av vad god vård innebär.

VI VILL

- att Regionen åtar sig att nå nettonoll koldioxidutsläpp senast till 2035. Det ska finnas en tydlig klimatfärdplan med regelbundna uppföljningar
- jobba aktivt för länets klimatneutralitet till 2045
- öka budgeten för strategiskt klimatarbete
- göra en avsevärd satsning på energieffektivisering av Regionens byggnader
- att enbart förnyelsebar värme och el ska användas i Regionens fastigheter
- att Regionens fordonspark till 100% drivs av förnybara drivmedel
- att Regionen bidrar till mer förnyelsebar energi, t ex genom fler solceller på taken till byggnader

2.3. Hållbara transporter och kollektivtrafik

Att smidigt kunna ta sig från en plats till en annan är en förutsättning för ett fungerande samhälle. Miljöpartiets vision är också att det som människor behöver ofta ska finnas nära - såsom affärer, vårdcentraler och skolor - så att transporterna kan minska både inom större och mindre orter. När transporter måste ske ska det vara tillgängligt, billigt och enkelt att ta sig fram på cykel, kollektivt eller genom samåkning. Biltrafik kommer fortsatt behövas som komplement till andra transportsätt, i synnerhet på landsbygden.

VI VILL

- införa Sverigekortet, d.v.s. tillgång till hela Sveriges kollektivtrafik för 499 kr i månaden
- under tiden för införandet av Sverigekortet:
 - förenkla biljettsystemet för kollektivtrafiken. Det ska vara prisvärt och alltid ett intressant alternativ ur ekonomisk synvinkel att åka kollektivt. Bra erbjudanden ska finnas för barn och unga, studenter, vuxna, arbetspendlare, pensionärer, familjer och sällanresenärer.
 - det ska gå att åka på tågen inom länet med samtliga typer av VL-biljetter
- låta fyrstegsprincipen¹ vara styrande i planering av infrastruktur, för att minska kostnader och miljöbelastning och öka tillgänglighet och mobilitet
- verka för utbyggnad av järnväg för att klara en högre kapacitet, bl.a. att mötesspår byggs i Brattheden (Ramnäs), samt verka för dubbelspår på hela Mälarbanan och för att Nobelbanan mellan Stockholm och Oslo (via Västerås) blir verklighet
- verka för att tåg ska stanna på fler stationer samt fler avgångar på kvällar och helger
- bussar och tåg ska göras tillgängliga för personer som använder rullstol.
- fortsätta arbetet med att ställa om regionens egna och upphandlade fordonsflotta till förnyelsebart, inklusive all kollektivtrafik, ambulans, färdtjänst och sjuktransporter. Kollektivtrafiken ska i första hand fortsätta drivas på biogas
- att Regionen ska fortsätta använda den lokala biogasen som en del av beredskapsarbetet för att garantera bränsletillgång i alla lägen
- ta vara på de möjligheter som självkörande fordon kan öppna
- att Regionen ska verka för god tillgänglig kollektivtrafik där samordning och att underlätta byten mellan olika transportslag är en viktig

¹ Fyrstegsprincipen är Trafikverkets strategi för resurshushållning som innebär att i första hand tänka om, i andra hand optimera, i tredje hand bygga om och i sista hand bygga nytt.

utgångspunkt i planeringen. Samordning för god tillgänglighet ska också ske med andra angränsande regioner

- öka antalet buss- och tågavgångar, med särskilt fokus på pendlingstider och stråk där det finns potential att flytta trafik från bil till kollektivtrafik
- utveckla anropsstyrda busslinjer i länet och undersöka möjligheter att utveckla samåkning
- göra det möjligt att ta med cykel på bussar och tåg
- att bussar och tåg ska vara utrustade med eluttag och väl fungerande WiFi

2.4 Mat

Den mat som tillagas och serveras inom Region Västmanland ska vara näringsriktig men också tilltalande och vällmakande. Produktionen av livsmedel ska innebära en låg belastning på miljön och den biologiska mångfalden. Upphandling av lokalt producerad mat är också en viktig del i att bidra till god beredskap.

VI VILL

- att patientmaten ska stärka kroppen, vara god och näringsriktig
- att maten ska tillagas nära brukaren
- öka andelen inköpta livsmedel som är ekologiska eller fairtrade-märkta
- öka andelen vegetarisk mat och att kött som serveras ska komma från gårdar med god djurhållning
- öka andelen säsonganpassad och lokalproducerad mat som serveras. Regionen stöttar då den regionala landsbygdsutvecklingen, beredskapen samt erbjuder hållbara måltider
- minska matsvinnet både i tillagning samt vid servering

2.5 Digital infrastruktur

Ett väl utbyggt bredband i länet är en förutsättning för regional utveckling, skapar möjlighet till distansarbete samt tillgänglighet till exempelvis myndigheter och vård. Det är en demokratifråga att på ett likvärdigt sätt kunna ta del av information, påverka beslutsfattare och delta i opinionsarbete som till stor del

genomförs på nätet. De senaste åren har utbyggnaden av bredband på landsbygd gått framåt, men arbetet behöver fortsätta.

VI VILL

- att länets invånare har tillgång till utbyggt bredband till minst 100 Mbit/s
- att det ska finnas säker och gratis wifi i Regionens alla lokaler och att patienter vid behov kan få hjälp med uppkoppling

2.6 Resiliens och beredskap

I en föränderlig värld och i klimatförändringarnas spår behöver samhället ha beredskap för en rad olika händelser. Vi vet inte när eller om kriser, naturkatastrofer eller pandemier inträffar, men vi behöver vara beredda att möta dem när så sker. Det vi vill ska stå starkt i en kris måste byggas starkt i vardagen.

VI VILL

- att Regionen har beredskap och omställning som naturliga delar av sitt arbete med regional utveckling
- att Regionen ska analysera hur klimatförändringarna, säkerhetsläget och omvärlden kommer att påverka behovet av krisberedskap
- att Regionala medel till Västerås flygplats endast får användas till samhällsnyttigt flyg såsom för beredskap, brand och andra samhällsnyttiga behov. Vi anser att Regionens delägarskap i Västerås flygplats endast kan accepteras under de förutsättningarna
- att Regionens inköp av livsmedel baseras på lokala råvaror och från producenter som använder lokala insatsvaror
- att Regionen initierar och är aktiv i arbetet för livsmedelsproduktion som fungerar även i kriser och krig

3. Människan

3.1 Demokrati och inflytande

Den svenska demokratin är hotad och kräver ett aktivt gemensamt ansvar för att bevaras. Populistiska och auktoritära krafter utmanar idag rättigheter och inflytande både i Sverige och internationellt. För att möta dessa hot måste vi hitta nya sätt för medborgare att delta i det demokratiska samtalet. Vi behöver utveckla den demokratiska processen i Region Västmanland och stärka invånarnas möjligheter till insyn, deltagande och medbestämmande.

VI VILL

- förbättra dialogen med invånarna genom att inrätta olika råd med civilsamhället, speciellt för ungdomar
- öka samverkan med föreningarnas riksförbund och med patientföreningar för olika sjukdomsgrupper
- öppna upp styrelse- och nämndmöten för allmänheten och införa allmänhetens frågestund på dessa möten
- förbättra tillgängligheten och sökbarheten på Regionens hemsida för alla och med särskilt fokus på personer med funktionsnedsättning och på olika minoritetsspråk
- säkerställa en systematisk återkoppling från Regionen gentemot invånare som inkommer med synpunkter
- bygga en lekplats på sjukhusområdet där barn får vara med och bestämma om utformningen

3.2 Jämställdhet och mångfald

Dagens värld och även vården präglas av bristande jämställdhet och jämlikhet där minoritetsgrupper löper högre risk för ohälsa och livslängden varierar stort. För att bryta dessa mönster och skapa en verksamhet fri från diskriminering och sexism krävs ett strategiskt och medvetet bemötande. Genom att bejaka olikheter skapas trygga och inkluderande rum för alla medborgare.

VI VILL

- arbeta med jämställdhetsintegrerad budget i alla Regionens verksamheter
- årligen redovisa könsuppdelad statistik hur stöd och bidrag till näringslivet, kultur- och idrottsföreningarna fördelas
- fortsätta arbetet med CEMR deklarationen²
- stödja initiativ för att arbeta förebyggande med hälsofrågor i utsatta grupper och områden
- införa systematiska enkätundersökningar som mäter hälsa och välbefinnande hos asylsökande och nyanlända barn och vuxna
- genomföra en särskild utbildningssatsning i bemötandefrågor ur genus-, HBTQI+, funktions- och mångfaldsperspektiv för all personal
- starta ett traineeprogram för interna chefsrekryteringar med särskilt fokus att nå underrepresenterade grupper för att öka mångfalden inom chefsposterna
- stärka chefers arbete med att lyfta frågor i medarbetarsamtal och på arbetslagsmöten om strukturell rasism, sexism, könsroller, HBTQI+frågor, funktionsnedsättningar med mera
- att Centrum mot våld ska ges resurser att fortsätta sitt arbete och utveckla det förebyggande arbetet samt ökad informationsspridning
- att material som Regionen ger ut och ytor som Regionen ansvarar för ska vara anpassade ur ett mångfalds- och genusperspektiv
- att ytor som Regionen ansvarar för t ex väntrum, receptioner, personalutrymmen, busshållplatser och bussar inte ska innehålla reklam eller andra budskap som kan uppfattas sexistiska, rasistiska eller fukofoba

² CEMR (the Council of European Municipalities and Regions) är den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå

- att information om Regionens verksamheter ska finnas tillgänglig för personer med funktionsnedsättning, på lätt svenska, på våra minoritetsspråk och de vanligaste invandrarspråken. Tillgången till god tolkhjälp ska säkerställas
- att öppenhet och kompetens i HBTQI+frågor ska synliggöras i receptioner genom material eller symboler för att öka besökarnas trygghet

3.3 Hållbart arbetsliv

Personalen är Region Västmanlands mest värdefulla tillgång. Erfarenheter från pandemin understryker behovet av en robust personalstyrka med rätt kompetenser för att säkerställa beredskap, möjliggöra återhämtning och hantera uppbyggd vårdskuld. En god och hållbar arbetsmiljö, där personalens initiativförmåga och inflytande över arbetet tas tillvara är grunden för att lyckas med kompetensförsörjningen.

VI VILL

- garantera all personal två dagars kompetensutveckling per år
- ha ett tydligt normtal för antal medarbetare per chef, med riktmärke på 25
- öka grundbemanningen och därigenom minska beroendet av hyrpersonal
- öka andelen service-, omsorgs- och administrationstjänster för att avlasta den legitimerade personalen
- att värdegrundsarbete ska vara ett regelbundet inslag på personalmöten
- införa önskad tjänstgöringsgrad med rätt till heltid men även rätt till önskad deltid
- att Regionen inför förkortad arbetstid, med målsättning att införa 35 h/vecka med bibehållen lön
- att Regionens inställning är positiv till att byta lönehöjning mot ledighet
- ge all personal inom Regionen rabatt på VL:s kollektivtrafikkort

- att Regionens alla arbetsplatser har väderskyddade och låsbara cykelställ
- att låncyklar och fossilfria fordon alltid ska finnas tillgängliga vid resor i tjänsten
- att Regionen utvecklar möjligheterna att arbeta och ha möten på distans där verksamheten tillåter

3.4 Kultur, bildning och idrott

Kultur och skapande är en grundpelare i en fungerande demokrati. En grön politik ska göra kvalitativ kultur tillgänglig för alla i länet. Barns rätt till kultur ska prioriteras oavsett bostadsort och familjens ekonomi. Konstnärlig frihet värnas genom att politiken aldrig styr kulturens innehåll. Idrott och friluftsliv ses som centrala för välbefinnande och gemenskap. Länets kulturinstitutioner och föreningsliv utgör en viktig infrastruktur.

VI VILL:

- stärka kulturens infrastruktur i länet genom Läns museet, Västmanlands Teater och Västmanlands musiken och samverka med kommunerna samt bygdegårdar och andra mötesplatser
- stötta samverkan mellan kommuner och arrangörer för att tillgängliggöra mer av länets utbud av kultur och idrott för fler
- i samverkan med föreningsliv och näringsliv skapa bättre förutsättningar för socialt umgänge i hela regionen
- öka möjligheterna för fria kulturaktörer att nå ut i länet
- att det skall vara lätt att resa med kollektiva färdmedel till kultur- och idrottsaktiviteter och arenor i länet
- att lokaler för evenemang ska välkomna alla funktionsvariationer
- säkerställa att barn och unga i hela länet får del av de regionala kultursatsningarna

- genomlysna föreningsbidrag och utbud ur ett jämställdhetsperspektiv
- Åter inkludera spel som hobby, kreativt uttryck och kultur i den Regionala kulturplanen
- att Regionen samverkar med kommuner och civilsamhälle i hälsofrämjande insatser
- att Regionen värnar och främjar natur- och friluftsliv i länet

3.5 Folkhälsa

Folkhälsa sträcker sig långt bortom sjukvård och kräver ett helhetsperspektiv. Hälsoperspektivet bör integreras i alla politiska beslut och områden. Fokus behöver flyttas från att bara behandla sjukdom till att främja hälsa. Samverkan mellan kommun, Regionen och myndigheter är avgörande för framgång.

VI VILL

- stärka arbetet med hälsa som fråga för hela samhället, inte bara hälso- och sjukvården
- att Regionen ska höja intensiteten i nätverk för hälsofrämjande arbete
- avsätta medel för att i samverkan med länets kommuner stärka ungas hälsa
- jobba strategiskt för en jämställd hälsa genom uppdaterade mål för enheten för folkhälsa

4. Hälso- och sjukvård

4.1 Nära vård

Miljöpartiet vill se att hälso- och sjukvård ska finnas där för människor när de behöver. I Västmanland ska du kunna bo var du vill i länet och känna en trygghet i att inte ha för långt till vården. Individens valmöjlighet och delaktighet är central,

och i varje del av vårdkedjan ska personen själv ges möjlighet att förstå och ta beslut om sin egen hälso- och sjukvård.

VI VILL

- att vården organiseras så nära invånarna som möjligt
- att primärvården ska få utökade resurser för att klara sitt uppdrag samt pågående och kommande reformer
- att primärvården ska hålla hög kvalitet och god tillgänglighet
- att de som har behov ska ha en fast vårdkontakt
- att det ska bli enklare att komma i kontakt med vården
- att säkerställa god tillgång till läkare och annan sjukvårdsutbildad personal för den sjuka inom den kommunala omsorgen
- att snabb tillgång till ambulans ska säkerställas i hela länet
- utreda möjlighet att införa Grön Våg för att blåljus ska köra enklare och snabbare genom trafikljus
- öka samarbetet med Myndigheten för civilt försvar för att säkerställa vårdens resiliens i händelse av framtida kriser eller krig
- att verksamheterna i Köping, Fagersta och Sala ska upprätthållas och att öppenvårdsmottagningar samt tillgång till akutvård under dagtid ska erbjudas

4.2 Jämlik och jämställd hälso- och sjukvård

Miljöpartiets grundsyn är att alla människor har lika värde. Idag är vården inte jämlik. Vi vill utjämna skillnader mellan olika grupper i samhället. Människor från alla delar av världen har samma rättighet till hälso- och sjukvård.

Kön påverkar i för hög utsträckning hur hälso- och sjukvårdspersonal bemöter män och kvinnor. Det är viktigt att beakta att det finns olika behov, resurser och förutsättningar beroende av könstillhörighet. Utifrån detta väljer Miljöpartiet att satsa extra på mödravård, förlossningsvården, eftervården samt klimakteriet.

VI VILL

- att alla ska få jämlik vård
- att könstillhörighet inte ska vara ett hinder eller förutsättning för vård
- årligen redovisa könsuppdelad statistik som synliggör hur köerna och tillgången till vård och resurser fördelas
- stödja forskning kring könsrelaterade skillnader i vårdbehov och erbjuden vård, inklusive icke-binära och transpersoner
- genomföra informationsinsatser med utbildningsaktörer i syfte att få en mer jämställd rekrytering till yrken inom hälso- och sjukvårdssektorn
- satsa på mödravård, förlossningsvården samt eftervården
- öka kompetensen om klimakteriet inom primärvården och inrätta en klimakteriemottagning som och är ambulerande på samtliga vårdcentraler
- utbilda all personal som möter vårdtagare att kunna uppmärksamma tecken som tyder på att en person är utsatt för övergrepp, utnyttjande, våld eller hot i sin vardag och hur man ska agera i sådana situationer
- att material om hur man kan få stöd om man utsätts för våld i nära relationer och hedersförtryck ska finnas i väntrum, receptioner och besökstoaletter där vårdtagare eller besökare vistas

4.3 Mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer

Regionens personal behöver ha arbeta aktivt för att identifiera fall av misshandel och övergrepp och ha god kunskap om våld mot barn och ungdomar, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Hälso- och sjukvården ska bidra till att förebygga våld i nära relationer och till att både offer och förövare får hjälp. Vid fall av våld i nära relationer krävs ett helhetsperspektiv på situationen, med god kontakt med socialtjänst, polis och kvinnojourer.

VI VILL

- säkerställa att information om stöd för förövare och våldsutsatta finns synligt i alla Regionens verksamheter
- sätta in insatser för utbildning av personal för att upptäcka och kunna hantera misstankar om våld i nära relationer, med ett särskilt fokus på att

kunna upptäcka hedersrelaterat våld och förtryck samt erbjuda stöd och vård för att förhindra könstympning

- öka samarbete med tandvården för att upptäcka våld och förtryck
- säkerställa god tillgång av stöd till personer i prostitution eller liknande utsatthet
- samverka med befintlig MIKA-mottagning som vänder sig till de som har utsatts för sexuell exploatering
- Samordnad individuell plan, SIP, ska upprättas tidigt vid behov

4.4 Hälsofrämjande arbete

Miljöpartiet är det parti som mer än andra betonar det förebyggande arbete som är grundläggande för god livskvalitet samt att förebygga kriminalitet, utanförskap och dålig hälsa. I dagens samhälle har invånarnas generella mående försämrats och Regionen har ett övergripande ansvar. God samverkan med kommuner och civilsamhälle är avgörande framgångsfaktorer och primärvården är hörnstenen i det aktiva förebyggande arbete som sker.

VI VILL

- höja samverkan med länets olika aktörer för att erbjuda förebyggande hälsoinsatser till våra invånare som ska kunna integreras i vårdens arbete
- intensifiera arbetet med att minska livsstilsrelaterad ohälsa och arbeta långsiktigt för bättre folkhälsa, t.ex. genom att utveckla Hälsocentralerna
- arbeta preventivt med ANDTS (alkohol, narkotika, doping, tobak samt spel)
- samverka runt familjecentralerna med kommunerna
- habilitering för människor med varaktiga funktionsnedsättningar ska stärkas och inte innebära stora kostnader för individen
- införa avgiftsfria TBE vaccinationer för dem som bor i ett riskområde
- att anpassade cyklar ska räknas som hjälpmedel
- att hörselhjälpmedel ska vara tillgängliga och köer måste kortas

4.5 Psykisk hälsa och psykiatri

Miljöpartiet vill bygga ett hållbart samhälle där människor mår bra.

Den psykiska ohälsan samt psykiatrisk sjukdom ökar bland unga och vi måste bryta trenden. Samverkan mellan skola, socialtjänst, civilsamhälle, psykiatri och beroendevård behöver stärkas. Regionen måste säkerställa att alla som lider av psykiatrisk sjukdom eller psykisk ohälsa får tillgång till bra vård.

VI VILL

- korta köerna till barnpsykiatri och vuxenpsykiatri
- garantera att man får första kontakt med BUP inom en månad
- höja kompetensen om suicidprevention bland våra medarbetare
- öka resurser till akutpsykiatri och tvångsvården
- att geriatriska psykiatri byggs ut för att möta den ökande andelen äldre och förebygga ohälsa
- använda metoder som forskning visar fungerar för att minska psykisk ohälsa. Till exempel kan man ge ett litet, fast ekonomiskt stöd utan krav så att människor slipper ekonomisk stress som kan bidra till psykisk ohälsa.³

4.6 Tandvård

Tänderna är en del av kroppen och tandvården ska vara en integrerad del av hälso- och sjukvården. Tandvården träffar idag en stor andel av befolkningen regelbundet, och har därmed goda möjligheter att identifiera personer som kan behöva vård och stöd för att förbättra sin hälsa.

³ Ljungqvist, I., Topor, A., Forssell, H., Svensson, I. & Davidson, L. (2016). *Money and Mental Illness: A Study of the Relationship Between Poverty and Serious Psychological Problems*. Community Mental Health Journal, 52(7), 842–850. <https://doi.org/10.1007/s10597-015-9950-9>

VI VILL

- att Region Västmanland i samverkan med skolorna, inklusive vuxenutbildningen driver ett aktivt förebyggande arbete för bättre munhälsa
- förbättra samarbete mellan hälso- och sjukvård och tandsjukvård, bland annat genom att förenkla digital kommunikation
- verka för att tandläkarjournalen ska infogas i hälso- och sjukvårdens journalsystem och finnas tillgänglig på 1177
- korta köerna till folktandvården, t.ex. genom att verka för tandläkarutbildning i närområdet
- att Folktandvården ska verka för att utsatt personers tandhälsa ej ska vara beroende av ekonomi
- verka för att tandvården ska ingå i högkostnadsskyddet
- att Regionen ska arbeta aktivt för att stödja dem som har stort omvårdnadsbehov till följd av sjukdom eller funktionsnedsättning som gör det svårt för dem att själva sköta sin munhygien eller söka tandvård

4.7 Sjukhusvård

Samordning mellan primärvård och sjukhusvård ska underlätta för individen som behöver vård. Rätt vård ska samplaneras direkt vid behov. Den specialiserade vården ska vara tillgänglig och av hög kvalitet. Köer till sjukvårdsbesök, undersökningar och åtgärder ska kortas.

VI VILL

- öka tillgången på vårdplatser och intensivvårdsplatser
- förbättra nationellt samarbete kring ovanliga diagnoser
- korta köerna till specialistvården
- att Regionen ska erbjuda avancerad hemsjukvård för barn
- införa screening från 50 år för tjock- och ändtarmscancer
- avancerad hemsjukvård eller palliativt boende måste stärkas för att individen ska ha rätt och möjligheter att få välja sin vårdform

- utöka primärvårdens möjligheter att boka akuta mottagningstider inom sjukhusvården
- primärvårdens läkare måste ges tid och möjlighet att samarbeta med kommunens sjuksköterskor i hemsjukvården så att vården i hemmet blir säker
- att tillgång till modern medicinteknik för behandling av sjukdom ska vara en självklar del av vården
- att mobila familjeläkarenheten ska stärkas

4.8 Beroendevård / samsjuklighetsreformen

I och med Samsjuklighetsreformen ska regioner och kommuner dela på ansvaret vid skadligt bruk/beroende samt psykiatriska diagnoser. Regionen får huvudansvaret för beroende- samt psykiatrivården och ska säkra en sammanhållen vårdkedja där individen inte kan falla mellan stolarna utan ska få stöd av både psykiatri och socialtjänsten i en gemensam process.

VI VILL

- att regionen tidigt ska implementera samsjuklighetsreformen samt stärka samverkan med kommunernas socialtjänst
- förbättra tillgång till medicinsk behandling av beroende
- Tvångsvården (LPT) ska ses över så att den bättre ska passa både beroende samt psykisk ohälsa. Insatserna ska utgå från individens behov samt stärka brukarinflytandet inklusive ge ökad tillgång till personliga ombud
- att insatser med stöd för nära anhöriga inklusive barn ska stärkas

4.9 Digitalisering och e-hälsa

Miljöpartiet vill att vården ska finnas där du är. Det ska vara lätt att kontakta sin mottagning även digitalt, boka tid eller kunna bli uppringd. När möjlighet finns och patienten så önska ska digitala vårdmöten erbjudas. Regionen behöver öka utbyggnaden av digitala tjänster för att kunna möta olika behov och höja tillgängligheten.

VI VILL

- att digitala verktyg ska användas för att öka tillgängligheten och göra vården mer effektiv
- att Regionen ska kunna erbjuda digital läkarkontakt i egen regi
- öka tillgänglighet
- införa enhetliga eller sammanlänkade digitala system inom Regionen
- satsa extra på digitala vårdinsatser inom psykiatri
- att integritet och patientsäkerhet alltid ska säkerställas

5. Ekonomi och regional utveckling

5.1 Ekonomi och styrning

Ekonomisk utveckling ska förbättra människors livsvillkor inom planetens gränser. Ekonomisk tillväxt är ett verktyg, inte ett mål i sig, och får aldrig ske på bekostnad av miljö, hälsa eller jämlikhet. Region Västmanland ska arbeta för en hållbar och cirkulär ekonomi och styra mot långsiktiga mål för människors välmående.

Politisk styrning bygger på vad vi väljer att mäta. Därför behöver ekonomiska mål kompletteras med tydliga mål för klimat, miljö och livskvalitet. Regionen ska använda resurser långsiktigt, resurseffektivt och solidariskt finansierat, med låg tröskel till vård för de som behöver vård mest.

VI VILL

- styra mot långsiktiga mål enligt Globala hållbarhetsmålen
- öka takten i klimatarbetet så att regionens åtaganden mot Parisavtalet uppnås med råge
- initiera regionala samarbeten för att uppnå Parisavtalets åtaganden i hela länet, exempel på dessa är återbruk av byggvaror, energieffektivisering, val av transportsätt och övergång till förnybara bränslen
- mäta utveckling också i nyckeltal för välmående och inte bara i ekonomiska nyckeltal
- säkerställa en stabil och resurseffektiv regional ekonomi
- prioritera långsiktigt lönsamma investeringar
- ställa höga hållbarhetskrav i all upphandling
- genomföra en genomgång av ekonomin med målsättning att sänka avgifterna för patienter inklusive tandvårdsavgifter

5.2 Vinster i välfärden

Miljöpartiet betonar att offentliga medel ska gå till verksamheten och inte till privat vinstuttag. Regionala vinster ska återinvesteras för att utveckla välfärden utifrån den beslutade målstyrningen.

VI VILL

- att vinster ska återinvesteras för att utveckla välfärden
- genomföra en planerad övergång till att offentliga medel går till verksamheten
- Placering och etablering av vårdcentraler ska kunna styras av Regionen

5.3 Näringsliv och regional utveckling

Ett livskraftigt Västmanland kräver ett hållbart näringsliv med både små och stora företag. Näringslivsutvecklingen ska bidra till jobb, livskvalitet och ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

VI VILL

- att allt näringslivsstöd utgår från Globala hållbarhetsmålen
- utveckla delnings- och cirkulära affärsmodeller
- stärka småföretag, idéburna och sociala företag
- skapa goda förutsättningar för hållbara transporter, distansarbete och regional samverkan
- öka samverkan mellan kultur, näringsliv och regional utveckling
- utveckla och stötta kulturella och kreativa näringar
- stärka ekoturism, cykelturism och vandringsleder
- stötta lokal och regional livsmedelsproduktion och utveckla samordnad varudistribution
- styra näringslivsutvecklingen mot klimatsmarta och resurseffektiva lösningar

- arbeta aktivt med Landbygdsavtal för att stärka service och främja hållbara transporter på landsbygden

5.4 Forskning och utveckling

Inom Regionen ska det finnas möjlighet till forskning, innovation och entreprenörskap och möjlighet att ta tillvara på ny kunskap och omsätta den i praktik.

Kvinnorelaterade sjukdomar och kvinnors hälsa är fortfarande ett eftersatt forskningsområde. Forskning kopplat till exempelvis graviditet, förlossning, eftervård och klimakteriet behöver få större utrymme och genomslag inom sjukvården. Andra forskningsområden som är av stor vikt att fokusera på är äldres fysiska och psykiska hälsa, hur vistelser i naturen och kulturupplevelser, som digitala spel, kan främja hälsan samt hur miljögifter, trafik och buller påverkar vår hälsa negativt.

VI VILL

- stärka regionens arbete med forskning och innovation
- fördjupa samarbetet med bl a Mälardalens universitet
- prioritera forskning om kvinnors och äldres hälsa
- utveckla kunskap om naturens, kulturens, miljöns och trafikmiljöns påverkan på hälsa
- utveckla det vetenskapligt baserade arbetet med folkhälsan

5.5 Arbetsmarknad och kompetensförsörjning

Regionen ska vara en inkluderande arbetsgivare och aktivt arbetar och att fler människor får tillgång till arbete. Regionen ska kunna attrahera utländsk arbetskraft och underlätta starten på den västmanländska arbetsmarknaden. Unga och personer långt från arbetsmarknaden ska ges möjligheter genom praktik, utbildning och anställning.

VI VILL

- möjliggöra rekrytering från utlandet som komplement till lokal rekrytering
- stärka samverkan kring praktik och språkpraktik
- erbjuda praktikplatser och sommarjobb för unga
- öka inkluderingen av personer med funktionsnedsättning
- säkerställa goda möjligheter till kompetensutveckling
- utveckla distansstudier i hela länet
- upprätta samarbetsavtal med universitet för att trygga praktikplatser och kunna erbjuda kompetenshöjande utbildningar som Regionen efterfrågar
- låta Globala hållbarhetsmålen genomsyra utbildningsinsatser

5.6 Folkbildning och livslångt lärande

Folkbildning behövs eftersom den inte bara utbildar människor för arbetsmarknaden, utan också stärker demokratin, minskar utanförskap och ger människor möjlighet att växa. Många som inte trivts eller lyckats i det vanliga skolsystemet kan hitta motivation och självförtroende på en folkhögskola. Folkbildning har en viktig roll i att utveckla kritiskt tänkande, vilket motverkar desinformation och den växande tyckekonomin.

VI VILL

- stärka och långsiktigt trygga samverkan med och finansiering till Länsbildningsförbundet
- stärka och långsiktigt trygga folkbildningen
- öka resurser till Tärna folkhögskola
- att Tärna folkhögskola ska vara ett kunskapsnav för att stärka folkbildning samt vara en resurs för Regionens kompetensutveckling

6. Omvärld och samverkan

6.1 Använd kraften i Sverige, EU och världen!

Människors vardag sträcker sig över kommun- och länsgränser. För många utvecklingsfrågor behövs större samarbeten och samverkan med kommuner, andra regioner, staten och EU. Genom samarbete kan resurser användas effektivare och utvecklingen stärkas, särskilt inom vård, kollektivtrafik, miljöarbete och förebyggande folkhälsa. Samarbete underlättar även att få internationell finansiering till länet.

Samverkan över länsgränser är en förutsättning för att kunna ha tillgång till specialistvård i toppklass. Länsövergripande samarbete kan även ge fördelar för upphandlingar och för miljöarbete som når ett större geografiskt område.

VI VILL

- stärka samverkan mellan kommuner, regioner och statliga aktörer
- stärka samarbetet mellan kommuner och Regionen
- samordna kommunerna och regionen i frågor där gemensam röst mot staten är viktigt
- öka regionens förmåga att ta del av EU-finansiering
- utveckla regional översiktsplanering i samverkan med kommunerna

Kontakta oss!

Det behövs krafter för att genomföra den gröna politiken. Vill du vara med i arbetet för en grönare och hållbarare värld? Bli medlem! www.mp.se/bli-medlem